

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesinnän häirintää sekä pesän, munien ja poikasten siirtämistä tai hävittämistä

1 Hakija

YIT Rakennus Oy

2 Asia

Lupahakemus kalalokin (*Larus canus*) pesän ja munien hävittämiseen hotellin sisäpihalta 30.8.2026 asti kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi Helsingissä, Uudellamaalla.

3 Hakemus

Hakija hakee lupaa ensisijaisesti kalalokin pesän siirtämiseen ja toissijaisesti hävittämiseen Helsingissä sijaitsevan hotelli Kämpin sisäpihalta osoitteessa Pohjoisesplanadi 29, Helsinki.

Poikkeuslupaa haetaan kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Kalalokit hyökkäävät ihmisten kimppuun ja estävät sisäpihan käytön, kunnostustöiden tekemisen, siivoamisen ja kasvien kastelun. Pihalla tehdään mm. pinnoitustyötä ja sähköasennuksia. Kattopinnan pinnoitustyöt on tehtävä lämpimään aikaan, eikä niitä voida siirtää syksyyn lämpötilan laskemisen ja sateiden lisääntymisen vuoksi. Pihalla myös uusitaan, huolletaan ja testataan savunpoistoluukkuja, ikkunoita ja niiden toimilaitteita. Nämä työt kestävät noin 2 kk ja niiden pitää olla tehtynä elokuun puoliväliin mennessä. Kasvit tarvitsevat jatkuvaa hoitoa ja pesinnän vuoksi sitä ei voida antaa. Pihalla pitää käydä lähes päivittäin ja työskentely voi kestää kahdeksan tuntia kerrallaan.

Ympäristö ei ole sopiva pesinnälle, ja poikaset eivät todennäköisesti selviä kuumalla sisäpihalla, jossa ei ole vettä. Sisäpihalle on aiemminkin kuollut lokinpoikasia. Pesän sijainti aiheuttaa myös meluhaittaa hotellivieraille, koska pesä sijaitsee ikkunoiden edessä. Täten hotellille koituu pesästä taloudellista ja maineellista haittaa.

Pesiä on yksi, ja siinä on kaksi tai kolme munaa. Ensisijaisesti hakija hakee lupaa pesän ja munien siirtämiseen esimerkiksi kiinteistön katolle. Sekään ei ole hakijan mukaan turvallisin vaihtoehto, joten rauhallisempikin siirtopaikka käy. Jos katolla ei ole sopivia pesimäpaikkoja, haetaan lupaa pesän ja munien hävittämiseen.

Asiaan ei ole hakijan mukaan muuta tyydyttävää ratkaisua. Vahinkoja on tähän asti torjuttu siten, että sisäpihalle ei olla menty. Tämä ei ole hakijan mukaan kestävä ratkaisu, vaan pesä täytyy saada sisäpihalta mahdollisimman nopeasti pois. Nyt työntekijät eivät voi hoitaa työtään turvallisesti. Työntekijät eivät voi käyttää suojavälineitä lokkien hyökkäyksiä vastaan, sillä riittävät suojavälineet estäisivät työnteon ja hyökkäily häiritsee tarkkaa

työskentelyä, kuten sähkötoita. Työntekijät käyttävät osassa töitä tikkaita ja telineitä, joten lokkien häirintä vaarantaa työskentelyä.

Lupaa haetaan 31.8.2026 asti, jotta voidaan estää myös uudet pesinnät pesimäkauden aikana.

Hakija ei arvioi toimenpiteillä olevan vaikutusta kalalokin suotuisaan suojelutasoon, koska kyseessä on yksittäinen pesä. Lisäksi kun kyseinen sisäpiha on jo aiemmin todettu sopimattomaksi kalalokin poikasille, onnistunut pesän siirto voisi parantaa lajin suojelutasoa, jos poikaset selviäisivät lentokykyisiksi.

Hakemuksen käsittelyllä on kiire, koska hakijan arvion mukaan poikaset kuoriutuvat pian, jolloin pesän siirto vaikeutuu. Pesä on havaittu ensimmäisen kerran 5.5.2026. Lisäksi pesä estää parhaillaan sisäpihalle menemisen ja aiheuttaa hotellille taloudellista ja maineellista haittaa.

4 Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Lisäksi luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänsyklin kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin tahallinen tappaminen ja vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

5 Päätös ja lupaehdot

Lupa- ja valvontavirasto myöntää luvan kalalokin pesinnän häirintään sekä pesän, munien ja poikasten siirtämiseen ja hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

1. Lupa on voimassa 31.8.2026 asti osoitteessa Pohjoisesplanadi 29, Helsinki.
2. Tällä luvalla tulee ensisijaisesti siirtää kalalokin pesä, munat ja poikaset kalalokin pesimäbiologian kannalta suotuisaan paikkaan, missä niiden ei arvioida

aiheuttavan mahdollisella puolustuskäyttämällä vaaraa ihmisille. Pesä, munat ja poikaset tulee siirtää rauhallisesti niin, että ne ovat emojen nähtävissä siirron aikana.

3. Mikäli sopivaa siirtopaikkaa ei löydy, eikä poikasia ole mahdollista hoitaa lentokykyisiksi ja vapauttaa myöhemmin luontoon, saa tällä luvalla hävittää kalalokin nykyiset pesät, munat ja poikaset.
4. Lintuja tulee käsitellä ja tarvittaessa lopettaa eläinten hyvinvoinnista annetun lain mukaisesti.
5. Jatkossa pesinnät sisäpihalla on pyrittävä ennaltaehkäisemään aktiivisten ja passiivisten häirintä- ja karkotusmenetelmien avulla. Alueella tulee liikkua usein kalalokkeja karkottaen. Pesinnän estämiseen voi käyttää mm. pressusteitä, tuligeelejä, lippusiimoja, lintuverkkoja sekä erilaisia pelotteita kuten haukkaleijoja tai tekokäärmeitä. Häirintä- ja karkotusmenetelmiä tulee jatkuvasti ylläpitää ja kehittää.
6. Mikäli kalalokkeja em. toimista huolimatta pyrkii pesimään lupa-alueella, saa tällä luvalla hävittää kalalokin rakenteilla olevat pesärakennelmat ja pesät luvan voimassaoloaikana.
7. Tällä luvalla saa hävittää enintään 5 kalalokin munaa luvan voimassaolon aikana.
8. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
9. Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimessa) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
10. Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
11. Lupa- ja valvontavirasto valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
12. Luvan käytöstä tulee raportoida 31.8.2026 mennessä. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) päätöksen asianumerolla LVV-U/88146/2026 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä siirrettyjen ja hävitettyjen pesien, munien ja poikasten määrä sekä toimenpiteiden ajankohdat. Jos pesää, munia tai poikasia ei voitu siirtää, raportista tulee selvittää perusteet niiden hävittämiseksi tai tappamiselle. Lisäksi tulee kertoa, miten pesintöjä pyrittiin ennaltaehkäisemään sekä arvioitava toimenpiteiden vaikutusta kalalokin pesintään alueella.

6 Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Hotellin sisäpihalla pesivät kalalokit vaarantavat työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta aggressiivisella

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

puolustuskäyttäytymisellään. Muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole osoitettavissa, kuin pesän, munien tai poikasten siirtäminen tai hävittäminen, sillä työntekijöiden tulee pystyä liikkumaan kiinteistöllä ja hoitamaan sitä. Hakijalle myönnetään tästä syystä lupa kalalokin pesinnän häirintään sekä ensisijaisesti pesien, munien ja poikasten siirtämiseen ja toissijaisesti hävittämiseen. Hotellille mahdollisesti aiheutuva mainehaitta tai taloudellinen haitta eivät ole luvan myöntämisen perusteita.

Hakemuksen mukainen pesä ja munat tai poikaset tulee ensisijaisesti siirtää rauhalliseen ja kalalokin pesintään sopivaan paikkaan, jossa kalalokkien puolustuskäyttäytyminen ei aiheuta vaaraa ihmisille. Siirto tulee tehdä rauhallisesti niin, että emot näkevät pesän tai poikaset siirron ajan. Jos sopivaa paikkaa ei löydy, pesän, munat ja poikaset saa hävittää. Hakija voi selvittää ennen poikasten mahdollista tappamista, onko esimerkiksi paikallisella eläinhoitolalla mahdollisuutta hoitaa poikasia lentokykyisiksi.

Lupaehtojen mukaisesti kiinteistöllä tulee kehittää pesintöjen ennaltaehkäisyä. Kalalokin pesintöjen ennaltaehkäisy ei vaadi poikkeuslupaa. Kalalokin pesintää ei ole välttämättä mahdollista täysin estää passiivisilla ja aktiivisilla karkotusmenetelmillä, joten mikäli kalalokit tästä huolimatta alkaisivat rakentamaan uusia pesiä, saa tällä luvalla hävittää kaikki uudet pesät luvan voimassaolon aikana. Hävitettävien pesien määrää ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi rajoittaa, sillä kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaaminen edellyttää, ettei hakemusalueella pesi lainkaan kalalokkeja, jotka käyttäytyvät aggressiivisesti ihmisiä kohtaan.

Tällä luvalla hävitettävien munien määrää on rajoitettu. Rajoituksella ohjataan luvanhaltijaa panostamaan pesinnän ennaltaehkäisemiseen ja rakenteilla olevien pesien hävittämiseen pesinnän alkuvaiheessa. Tästä huolimatta kalalokit saattavat ehtiä munimaan esim. viikonloppuisin, jolloin kiinteistöhuolto ei pysty estämään pesien rakentamista, minkä vuoksi lupa myönnetään 5 kalalokin munan hävittämiseen. Hakemuksen mukaisessa pesässä arvioidaan olevan 2–3 munaa.

Luvan mukaisten toimenpiteiden ei katsota vaarantavan kalalokin suotuisaa suojelutasoa, sillä kyse on yksittäisistä pesistä ja kyseessä on elinvoimainen laji.

7 Muuta huomioitavaa

Jos pesä tai poikaset siirretään, ne tulee siirtää niin, että emot näkevät siirron. Poikaset voidaan ottaa kiinni esimerkiksi käsin tai haavilla. Ne voidaan siirtää uudelle alueelle esimerkiksi avoimessa laatikossa tai korissa, josta emot näkevät ne. Poikasia tai pesää ei tule siirtää liian kauas pesäpaikasta, jotta emot löytävät ne jatkossa. Siirtopaikka tulee suunnitella niin, että sen läheisyydessä on ihmistoimintaa mahdollisimman vähän, sillä kalalokkiemot voivat puolustaa poikasiaan aggressiivisesti. Siirtopaikan tulisi olla avoin, niin että emot näkevät poikaset ilmasta heti siirron jälkeen.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

8 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Hallintolaki (434/2003) 55 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

9 Päätöksen voimaantulo

Lupa- ja valvontavirasto on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Pesivät kalalokit vaarantavat parhaillaan ihmisten terveyttä ja turvallisuutta, minkä vuoksi luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

10 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

11 Suoritemaksu

1 500 euroa. Maksu määräytyy valtioneuvoston Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuodelle 2026 antaman asetuksen (1177/2025) mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen. Luvansaaja voi vaatia oikaisua päätöksestä perittävään maksuun. Oikaisuvaatimusohje on liitteenä.

12 Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Kaisa Merimaa ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus
Oikaisuvaatimusohje

Tiedoksi

ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus
Helsingin kaupunki
Helsingin poliisilaitos
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry
Tapiola Kanta-Häme - Uusimaa ry
Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry.
Natur och Miljö r.f.
Helsingin luonnonsuojeluyhdistys

Tämä asiakirja LVV-U/88146/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/88146/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 05.06.2026 13:54

Esittelijä Merimaa Kaisa 05.06.2026 13:55